

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ**

**ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
КЗ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ДУ «УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ РОЗВИТКУ ОСВІТИ»**

**МАТЕРІАЛИ
РЕГІОНАЛЬНОЇ МІЖУНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ВИКЛИКИ ТА НАПРАЦЮВАННЯ
ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ – СТРАТЕГІЯ
СТАБІЛЬНОСТІ Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

ЗАПОРІЖЖЯ 2026

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ
МЕДИЧНОГО ПРОФІЛЮ

Сидоряко А.В.

АДАПТАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ В УМОВАХ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ

Смойловська Г.П., Малюгіна О.О., Єренко О.К.118

ВАЖЛИВІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ЛІТНІЙ ШКОЛІ З
ПРОПЕДЕВТИКИ ПЕДІАТРІЇ

Соляник О.В.....120

МЕТОДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ПРИФРОНТОВИХ
РЕГІОНАХ

Стрюк Ю.В., Чернявський В.В.122

ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ
НАВЧАННЯ В УМОВАХ ПРИФРОНТОВОЇ ЗОНИ

Стрюк Ю.В.....124

АДАПТАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ ТА СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ В
УМОВАХ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ

Тертишний С.І., Зубко М.Д.126

ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ТЕМИ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОГО БІЗНЕСУ СТУДЕНТАМ
ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Ткаченко Н.О., Демченко В.О., Литвиненко О.В., Демченко В.О., Зарічна Т.П.,
Глазунова Т.В.130

ВПЛИВ ОКСИДАТИВНОГО СТРЕСУ, ВИКЛИКАНОГО ВИБУХОВОЮ ХВИЛЕЮ НА
СЛУХОВИЙ АНАЛІЗАТОР

Троян В.І., Сінайко І.О.132

ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СВІДОМОСТІ СТУДЕНТІВ ЯК ПРІОРИТЕТ ОСВІТНЬО-
ВИХОВНОЇ РОБОТИ КАФЕДРИ СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЗДМФУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Утюж І.Г., Сепетий Д.П., Іріюглу Ю.О., Денисенко В.В.133

КОМУНІКАТИВНІ НАВИЧКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Федорова О.П., Пахомова С.П., Качан І.С., Колесник М.Ю.....136

ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ КОМПЛЕКСНОГО ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ ШРОТ-ТЕРАПІЇ ТА
КОРСЕТОТЕРАПІЇ ШЕНО НА РЕСПІРАТОРНУ ФУНКЦІЮ У ДІТЕЙ ЗІ СКОЛІОЗОМ

Філатова К.В., Ванюк Д.В.139

РОЛЬ АУДИТОРНОГО НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ТА
ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ

Хромильова О.В., Портна О.О., Скорина Д.Ю., Шабельник К.П.,142

ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФІЗИЧНИХ ТЕРАПЕВТІВ У
МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ПРИФРОНТОВОГО МІСТА

Черненко О.Є.....145

ЛІКАРІ-ІНТЕРНИ СТОМАТОЛОГИ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ: ВИКЛИКИ ТА
ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Чернявський В.В.147

практичні рекомендації для лікарів, але на теперішній час дуже часто лікарі поводяться спираючись на власний досвід та мудрість. Молодим лікарям даються практичні рекомендації та психологічні методи при наданні допомоги військовим.

Таким чином, методична підготовка спеціалістів у прифронтових умовах стає міждисциплінарною, поєднуючи класичну стоматологію з екстреною медициною, кризовою психологією та цифровими технологіями. Це дозволяє сформувати фахівця, здатного надавати допомогу в будь-яких екстремальних умовах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Каськова Л. Ф., Ващенко К. С., Бережна О. Е. Профілактика стоматологічних захворювань : підручник для студентів стоматологічних факультетів. Полтава : ПДМУ, 2022. 404 с.
2. Організація медичного забезпечення цивільного захисту в умовах надзвичайних ситуацій : навчально-методичний посібник / за ред. проф. С. С. Степанова. Запоріжжя : ЗДМФУ, 2024. 156 с.
3. Степанов С. С., Візір В. А. Клінічні аспекти медицини катастроф : посібник для практичних занять. Запоріжжя : Вид-во ЗДМУ, 2022. 210 с.

ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ПРИФРОНТОВОЇ ЗОНИ

Стрюк Ю.В.

асистент кафедри стоматології післядипломної освіти

Ключові слова: дитяча стоматологія, прифронтова зона, психологічна адаптація, ART-методика, дистанційне навчання, стресостійкість.

Сучасні виклики, пов'язані з військовими діями в Україні, докорінно змінили підходи до медичного обслуговування населення, особливо у прифронтових регіонах. Дитяча стоматологія в таких умовах стикається з подвійним тиском: необхідністю надання якісної клінічної допомоги та нагальною потребою у психологічній підтримці пацієнтів, які перебувають у стані хронічного стресу. Крім того, освітній процес для майбутніх фахівців потребує нових методичних рішень для збереження високої якості підготовки в умовах постійних безпекових загроз. Клінічна робота в прифронтовій зоні базується на принципі «максимальна ефективність за мінімальний час». Основними аспектами є: Психологічна корекція та травма-інформований

підхід. Діти, що проживають у зоні бойових дій, мають підвищену чутливість до гучних звуків та різких рухів, що змушує лікаря переглядати протоколи управління поведінкою. Використання технік релаксації, шумопоглинаючих навушників та активне залучення батьків до стабілізації емоційного стану дитини є обов'язковим компонентом прийому.

Вибір клінічних методик. В умовах можливих перебоїв з електропостачанням та необхідності швидкої евакуації в укриття, пріоритет надається атравматичним методам (ART-терапія), використанню склоіономерних цементів та одноетапним методам реставрації. Це дозволяє завершити маніпуляцію максимально оперативно без втрати якості.

Особливості навчання студентів та лікарів у таких регіонах включають:

Адаптація освітнього процесу. Навчання в прифронтовій зоні вимагає гнучкого поєднання онлайн-лекцій з інтенсивними практичними симуляційними курсами в безпечних локаціях. Особлива увага приділяється телестоматології — навчання студентів методам дистанційного консультування. Студенти вчаться проводити первинний огляд за допомогою фото та відеофіксації, яку надають батьки пацієнта. Це критично важливо, коли пацієнт не має можливості негайно дістатися до клініки через безпекову ситуацію.

Військово-медична підготовка. Програма навчання доповнюється модулями з надання невідкладної допомоги при щелепно-лицьових травмах, мінно-вибухових пораненнях та методам зупинки критичних кровотеч у дітей. Студенти вчаться не лише лікувати карієс, а й проводити первинну хірургічну обробку ран, зупиняти масивні кровотечі та здійснювати іммобілізацію щелеп за допомогою підручних засобів. Сортування пацієнтів – навчання швидкій оцінці стану дитини в умовах масового надходження постраждалих. Визначення черговості надання допомоги стає критичною навичкою. Студент має бути готовим діяти не лише як стоматолог, а й як фахівець екстреної медицини.

Велика соціальна роль медичної освіти. Навчальний процес у прифронтовій зоні набуває волонтерського спрямування. Студенти під керівництвом викладачів розробляють методичні рекомендації для батьків щодо підтримки стоматологічного здоров'я дітей в укриттях, правила гігієни за відсутності проточної води.

Організаційна модель дитячої стоматології в прифронтовій зоні зміщується від суто медичної допомоги до комплексної системи безпеки. Тільки поєднання технічної автономії, чітких протоколів евакуації та стратегічного планування ресурсів дозволяє зберегти доступність якісної допомоги для дітей у кризових умовах. Робота дитячого стоматолога в

прифронтовій зоні вимагає високої адаптивності, стресостійкості та володіння широким спектром суміжних навичок. Методична трансформація навчання, що включає симуляційні тренінги та психологічну підготовку, дозволяє підтримувати належний рівень стоматологічного здоров'я дітей навіть у надзвичайних умовах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Безвушко Е. В. Профілактика стоматологічних захворювань у дітей : навчальний посібник. Львів : Магнолія 2006, 2020. 272 с.
2. Державна служба якості освіти України. Рекомендації щодо організації освітнього процесу в закладах освіти в умовах воєнного стану. Київ, 2022. URL: <https://sqe.gov.ua/>.
3. Ковач І. В., Кравченко Л. С. Особливості надання стоматологічної допомоги дітям у період воєнного стану : методичні рекомендації. Дніпро : ДДМУ, 2023. 45 с.
4. Наказ МОЗ України від 09.03.2022 № 441 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах».
5. Організація медичного забезпечення цивільного захисту в умовах надзвичайних ситуацій : навчально-методичний посібник / за ред. проф. С. С. Степанова. Запоріжжя : ЗДМФУ, 2024. 156 с.

АДАПТАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ ТА СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ В УМОВАХ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ

Тертишний С.І.,
завідувач каф. патологічної анатомії і судової медицини ЗДМФУ
Зубко М.Д.
доцент каф.патологічної анатомії і судової медицини ЗДМФУ

Ключові слова: воєнний стан, освітній процес, патологічна анатомія, судова медицина, освітні технології.

Вступ. Умови роботи закладів вищої освіти у прифронтових регіонах України формують нову освітню реальність, яка поєднує підвищені безпекові ризики, значне психологічне навантаження на студентів і викладачів, обмежений доступ до матеріально-технічних ресурсів та потребу зберігати високий рівень підготовки майбутніх медичних фахівців. До основних викликів, з якими стикаються учасники освітнього процесу, належать переривання навчання через повітряні тривоги та евакуації, емоційне напруження і стрес, пов'язаних з воєнними подіями, а також необхідність швидко пристосовуватися до змішаних і дистанційних форматів навчання, що